

Sygn. akt VIII U 1448/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2015 r. w Gliwicach

sprawy E. T. (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wypłatę świadczenia wstecz

na skutek odwołania E. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 17 lipca 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt. VIII U 1448/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej E. T. prawo do emerytury od dnia 1 lipca 2015 roku w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 z późn. zm.). Zaznaczył, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem jego waloryzacji. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art.26 ustawy emerytalnej.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona domagała się po pierwsze wypłaty emerytury za okres od marca 2015 roku (od osiągnięcia wieku emerytalnego) do czerwca 2015 roku, a nadto obliczenia emerytury według tzw.starych zasad, czyli na podstawie art.53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ubezpieczona stwierdziła, że pracownicy ZUS nie poinformowali jej, że wiek emerytalny osiągnie w marcu 2015 roku przez co została narażona na utratę przez 4 miesiące należnej emerytury. Dodała, że ZUS powinien wyliczyć jej emeryturę według dwóch wariantów i wybrać wariant korzystniejszy. W piśmie procesowym z dnia 20.10.2015 roku (k.21 akt) stwierdziła, że w okresie przed 1998 roku pracowała przez przeszło 22 lata, w związku z tym nabyła prawo do emerytury w okresie gdy obowiązywał stary system emerytalny. ZUS ograniczając jej prawa nabyte naruszył fundamentalne zasady, w tym art.2 Konstytucji RP. Z

kolei w piśmie z dnia 8.11.2015 roku (k.23 akt) zarzuciła ZUS-owi, że ten nie dostarczył jej informatora o podstawowych prawach przyszłego emeryta.

Na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 roku pełnomocnik ubezpieczonej sprecyzował, że ubezpieczona żąda, aby jej emerytura była wypłacana według nowych zasad, ale powiększona o różnicę 937,76 zł (różnica z wyliczeń ubezpieczonej pomiędzy emeryturą wyliczoną według „starych zasad”, a emeryturą wyliczoną według „nowych zasad”- k.4 akt sądowych). Zdaniem pełnomocnika, żądana kwota będzie stanowić odszkodowanie – rentę wyrównawczą. Ewentualnie ZUS powinien wyliczyć emeryturę według „starych zasad” i wypłacać ją w przypadku, gdy okaże się korzystniejsza dla ubezpieczonej (oświadczenie pełnomocnika ubezpieczonej rozprawa z 9 listopada 2015 roku 5 min.37 sek-11 min.49 sek.)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a dodatkowo podniósł, że przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 lipca 2015 roku, tj.od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczona E. T., urodzona (...), w dniu 9 lipca 2015 roku złożyła wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego.

Ubezpieczona 60 lat i 7 miesięcy (...) roku.

Skarżąca legitymuje się okresem składkowym w wymiarze 17 lat, 2 miesięcy i 3 dni, a nieskładkowym w wymiarze 5 lat i 8 dni.

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

Organ rentowy wyliczył ubezpieczonej emeryturę w oparciu o art.26 ustawy emerytalnej. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Emerytura została przyznana od miesiąca zgłoszenia wniosku, czyli od 1 lipca 2015 roku.

W toku procesu Sąd ustalił, że ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę w dniu 9 lipca 2015 roku. Ubezpieczona nie pracowała w warunkach szczególnych w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego dołączonych do akt sprawy. Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. T. nie zasługuje na uwzględnienie.

Ubezpieczona nie kwestionowała matematycznych wyliczeń – wysokości emerytury dokonanej przez ZUS. Kwestionowała przyjętą przez ZUS zasadę jej wyliczenia oraz termin jej przyznania.

Zgodnie z art. 129 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz. 748 z późn. zm.), świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu, z uwzględnieniem ust.2 (ten dotyczy wniosku o rentę rodzinną). Obowiązujące przepisy, w tym zwłaszcza ustawy emerytalno – rentowej nie nakładają na organ rentowy obowiązku informowania potencjalnych świadczeniobiorców o spełnieniu przez nich warunków wymaganych do nabycia świadczenia z ubezpieczeń społecznych. Mimo, że prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego powstaje z mocy prawa, a decyzja organu rentowego ma charakter deklaratoryjny, samo spełnienie się przesłanek warunkujących prawo do świadczenia nie stanowi podstawy do wypłaty świadczenia. Podstawę taką stanowi wniosek o przyznanie świadczenia. Niewątpliwie ustawodawca przypisał decydującą funkcję woli uprawnionego, który - nawet jeżeli spełnia przesłanki nabycia prawa do świadczenia – nie musi z niego korzystać. Konsekwencją jest to, że dopiero złożenie wniosku o świadczenie powoduje obowiązek ustalenia prawa do świadczenia, a następnie jego wypłaty. Należy podkreślić, że ustawodawca nie przewidział możliwości domagania się wypłaty świadczenia od daty jego nabycia do chwili złożenia wniosku.

Skoro zatem ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o emeryturę w dniu 9 lipca 2015 roku, świadczenie mogło zostać jej przyznane najwcześniej od 1 lipca 2015 roku.

Z kolei art. 24 ust.1 ustawy emerytalno – rentowej stwierdza, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ustępie 1a i 1b, z zastrzeżeniem art.46, 47, 50, 50a, 50e i 184. Taka emerytura podlega wyliczeniu według zasad określonych w art.26 ustawy emerytalno – rentowej (emerytura kapitałowa). Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Według takich zasad organ rentowy obliczył świadczenie w zaskarżonej decyzji.

Obowiązujące przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przewidują możliwości wyliczenia świadczenia dla osób urodzonych po dniu 31.12.1948 roku (jak w przypadku ubezpieczonej) według starych zasad (na podstawie art.53 ustawy) z zastrzeżeniem art.46, 47, 50, 50a, 50e i 184. Ubezpieczona nie spełnia jednak przesłanek do nabycia prawa do emerytury bądź to w niższym wieku, bądź ze względu na prace w warunkach szczególnych, na kolei, pracę górniczą, nauczyciela, z tytułu działalności twórczej lub artystycznej.

Do ubezpieczonej nie znajduje również zastosowania art.183 ustawy emerytalno – rentowej, który umożliwia wyliczenie świadczeń emerytalnych dla osób urodzonych po dniu 31.12.1948 roku według tzw. systemu mieszanego (częściowo w oparciu o art.26 i częściowo o art.53), bo dotyczy on tych ubezpieczonych, którzy zgłosili wniosek o emeryturę i którzy wiek emerytalny osiągnęli w latach 2009 – 2014. Tymczasem ubezpieczona wiek emerytalny określony w art.24 ust.1a pkt 8 ustawy, to jest 60 lat i 7 miesięcy ukończyła w dniu (...)

Odwołanie jako nie znajdujące uzasadnienia w przepisach oddalono. Wyrok wydano na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc uznając, że decyzja jest zgodna z prawem.

(-) SSR (del.) Renata Stańczak